

HYPOTEXNHMA

πει καὶ τὴν συνεπείᾳ τῆς ὑγρασίας καταστροφὴν αὐτοῦ. Τὸ σχ. 6 παριστὰ τὰς διαφόρους φυσικές εἶγκαιοφλεγοῦς π. μετά δίσκων, τὰ δὲ σημεῖα Α καὶ Γ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τοῦ αὐλακούς τοῦ σταθεροῦ δίσκου, τὰ σημεῖα Χ καὶ Δ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τοῦ αὐλακού του κινητοῦ δίσκου καὶ ἡ ἀπὸ τοῦ Β ἐνδιάμεσος γραμμὴ τὸ σταθερὸν ἄγονὸν ἐπικουνωνίας. Κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον, τὸ μὲν Γαλλικὸν πυγκὸν ἔχοντιμοποίησε χυρίως τὸν μετά βικίου π., τὸ δὲ γερμανικὸν τὸν μετά δίσκων, σχεδὸν ἀτοκειστικῶς. Τὸ σχ. 7 παριστὰ π. διπλῆς ἐνεργείας τῶν 3/5δον ὑπόδιον, τὸ δὲ σχ. 8 διμοιον ἐπιμήκη π. 24/31 L.D. ὑπόδιον. 19/7, ἀμφοτέρους ἐν χρήσει παρὰ τῷ Γαλλικῷ Στρατῷ. ‘Η αὐξῆσις τοῦ μήκους τοῦ βικίου καὶ τοῦ σωλήνος εἰς τοὺς π. ἐπέτερεψαν μεγαλυτέρων διάσκεψιν κατακαύσεως καὶ κατὰ συνέπειαν ἐκτέλεσιν ἐγκαυδοφορεγοῦς βολῆς εἰς μεγαλυτέρους ἀποστάσεις. Παρ’ ἡμῖν χρησιμοποιοῦνται π. διπλῆς ἐνεργείας Schneider E.C.4, E.C.11 καὶ E.C.13 (ώς ἐτῷ σχ. 9). Οἱ πυροτεχνικοὶ γενικῶς π. παρουσιάζουσι τὰ κάτωθι μειονεκτήματα. ‘Η κατάκαυσις τοῦ βραδικαύστον μύγματος ἔξαρται ἐκ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν. Τοιούτοις δέ, η μεγαλυτέρα ἀτμοσφαιρική πεισις ἐντέφειραι αὐξῆσιν τῆς ταχύτητος κατακαύσεως, δι’ οὐ καὶ η εἰς μεγάλα ὄψη κατάκαυσις είνει ἀνώμαλος. ‘Η θερμοκρασία ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς κατακαύσεως καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον. ‘Η ταχύτης τοῦ ἀνέμου αὐξᾶνει τὴν ταχύτητα κατακαύσεως καὶ η ὑγρασία ἐπιφέρει μειώσιν αὐτῆς, ὡς ἔχουσα μεγάλην ἐτίγχοιν εἰτὶ τοῦ μύγματος. Ήδρος συντήρησιν ὅμετον αὐτῶν, δέον νά λαμβάνονται σοθὶς μετρά, ώς ἐπικάλλιψιν μεταπλακή, ὀπρισμένη κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς φυσικές εἰτι. Πρός ἀποργήν τῶν μειονεκτημάτων τούτων, ἀπό τινος ἡγιστενὴ καὶ κατασκευὴ μηχανικῶν πυροσωλήνων, ἦτοι η μηχανισμοῦ, πραστιλησμοῦ πρὸς τὸν ὡρολογίου, δι’ ὃν ἐπιτυγχάνεται, μεγίστη ἀκρίβεια. Οἱ π. οὖν δομῶς, ὅντες λίαν δαπανηροῦ, ἐπὶ τοῦ πυρόντος χρησιμοποιοῦνται μόνον εἰς τὴν κατ’ ἀεροπλάνων βολήν. ‘Ελεγχος πρὸς παραλαβὴν τῶν π. Ειάσσει μερὶς ἀποτελεῖται ἐπὶ 2.700 π. Έλεγχονται μὲν διαστάσεις αὐτῶν καὶ η δυνατότης τῆς κοχλιώσεως ἐπὶ τῶν βλημάτων, ή ἀσφόλεια αὐτῶν, φρεγώντων μόνον τὸ καρυπίλιον διὰ πτώσεως ἐξ ὑψούς κατὰ διαφόρους εἰκόνας καὶ ἀφοῦ κοχλιοθόπαι τὸν μεταλλικῆς μάζης, βάρους τούτων 7 χιλιογράμμων. Εἴτα ἐπακολουθοῦσι δοκιμαι βλῆση μετὰ πραγματικῶν διβίδων, πρὸς ἐλεγχον τῆς ιετουνγίας αὐτῶν, συντάσσονται τὰ σχετικὰ πρακτικὰ καὶ οἱ π., συσκευαζόμενοι ἐντὸς μεταλλικῶν καὶ ἔλινων κιβωτίων, ἐνποθηκεύονται μετά τοῦ λουποῦ ὑλικοῦ.

πηρεσίαν ἐν τῷ Παρασκευαστηρίῳ τῆς Λέρου, εἰς ἣν περιλαμβάνεται καὶ τρίμυνος θεωρητικὴ ἔκπταίδευσις, καὶ κατόπιν ἐπιτυχῶν ἔξεσσων. Οἱ ἔχοντες πτυχίον π. ὑπηρετοῦσιν εἰς τὸ Παρασκευαστήριον Λέρου καὶ λαμβάνοντες ἐπιπρόσθιτος ἐπίδομα. Κ.Α.Α.

Πύρωφις (πυρ.). Αρχαιότατον πυροβόλον όπλον κατασκευάθεν τὸ πρῶτον τῷ 1258 καὶ οδηνος ἡ χρήσις ἐπεξετάζεται λίγων μέρων του 1380. Κατ’ ἀρχὰς ἔχοντιμοποιεῖται ὑπὸ τοῦ πεζικοῦ καὶ συνειπεῖ τὸ ἔκ σωληνος σιδηροῦ ἡ χαλκίνων, ἐν τῷ ὅτιοφ μετεδίδετο τὸ πυροβόλον τῇ βοηθείᾳ ἀπράτως. Εἶχε διαμέτρον 0,03 μ. καὶ ἔβατε μονοβδίνους βολίδας, ὃντο μορφὴν σφαιριῶν. 'Εστηρίζετο ἐπὶ τοῦ ὕμινοῦ πυροβολοῦντος δι' ἐντομῆς εὐρύσκομένης ἐπὶ τοῦ κοπάνου αὐτοῦ. Ο. π. τοῦ ἵππου ήτο μικροτέρων διαμετρήματος ἐστηρίζετο δὲ ἐπὶ πυράνου, καταλλήλως προσδικομένου ἐπὶ τοῦ σφαιρώματος τῆς πυράνου, καταλλήλως προσδικομένου οἱ πρῶτοι π. δυνάμενοι νὰ εἰλλῆται. Βραδύτερον κατεσκευάσθησαν οἱ πρῶτοι π. δυνάμενοι νὰ πέλληταις, διάτοπα ἀπὸ δριβαντος σφαιρίας βάρους 10—30 κιλ.γ.μ. Μεταγενεστέλλονται, διατοιχώφωνται τὰ πρῶτα πυροβόλα ἐπὶ τροχῶν, οἱ π. πέλλωνται, διατείνονται προς τὴν μεγάλων διαμετρησιῶν λίαν ἐν χρήσει (βλ.λ. λεισος) ἐπιτευχήντων μεγάλων βλημάτων ἐν εἰδοῖσι σφαιράνων, διὰ τὴν ἐπιτευχήν ἐκτοξεύσθων βλημάτων ἐν εἰδοῖσι σφαιράνων, διάτοπων διὰ 10—70 κιλ.γ.μ. Οι π. οὗτοι ἔχοντιμοποιοῦντο ὡς πολεμάρια πυροβόλα ἀπὸ τοῦ 1330—1480. Γνωστότατος ὁ πτηζεὺς διαπορτικά πυροβόλα ἀπὸ τοῦ 1614—1615. Τοῦτος ἦτο εἰδος πυροβόλου τῶν 16 λιτρῶν ποικιλοφύλακτης (passer-mur), διστις ἦτο εἰδος πυροβόλου τῶν 18 λιτρῶν.

Πυρεχάρτης (πυρ). Είδος ἀκάπτου πυρενίδος ἡτον δραστικής
ἀλλ' οἰκονομικῆς. Κατασεύαζεται ἐκ φυσικοῦ χάρου, ἀνεν κόλλας,
εἰμβαπτιζομένου ἐν τῷ θεικονιτικῷ ὅδιμάγαται καὶ μετὰ ταῦτα
τινούμενου ἀφθόνως, κατὰ πρᾶτον μὲν ὁδιμάγατος είτα δέ
ἀλλάκινον. 'Ο π. μετά χλωρικοῦ καλίου χρησιμοποιεῖται ικα-
νοτοιητικῶς ὡς ἐμπύριον.

Ιωρόχυτρα. Είδος πηλίνου και σιδηρού αγγείου, εν ψι φερικαίαι
ονται ἐμπρηστικαὶ ὑλαι. Ἐχονται μικρούντο ἀλλοτε ὡς φωτοβόλα
Α.Σ.
βλήματα.

Πυρπολικὸν καὶ **Πυρπολητῆς** βι.λ. μπουζούτο-μπουζούρη, πυρπολίον.
Πυρπόλιον. Εμποριστική συνέδεσις, προσοχολλωμένη ἐπὶ τῶν καυσίμων ὑδῶν πρὸς ἀνάφλεξιν αὐτῶν. Είνει οὐδίσια στερεά βραδύτης καυστος καὶ δὲν σβέννυται ὑπὸ τοῦ ὑδατος. Π. ἔτισης καλεῖται καὶ εἰδός τι πυροτεχνήματος. Υπὸ τὸ δόνυμα π. παλαιότερον κατεσκεώς καὶ ζὸν τὰς ἔξης συνέδεσις: α) 3 μ. νίτρου, 15 μ. πυριτιδοκόνεως καὶ 12 μ. θείου, β) 1 μ. νίτρου, 2 μ. πυριτιδοκόνεως καὶ 4 μ. θείου, γ) 1 μ. νίτρου, 1 μ. πυριτιδοκόνεως, 1 μ. συνήθους πυριτιδος καὶ 4 μ. θείου καὶ δ) 4 μ. νίτρου, 8 μ. πυριτιδοκόνεως, 8 μ. ἀντιμονίου καὶ 16 μ. θείου. Α.Σ.

Πυρρίη. Οὐχιτις πρός ανδον σιγατιατικη την ελθοῦσα πιθανότατα Κρήτης ή ἐκ Σπάτων. Κατὰ Πλάτωνα ἡ τοι μεμικὴ πολεμικὴ δρχῆσις, καθ' ἥν διὰ τῶν κινήσεων τοῦ Σώματος κατεδεικνύει δι τρόπος τῆς ἐν μάχαις ἐπιθέσεως καὶ τῆς ἀποφυγῆς τῶν ἔχθρικῶν προσβολῶν. Ἐν Σπάτῃ ἦν ἐν τῶν πρωτίστων μεροῖς τῶν γυμνοπαιδιῶν. Καὶ ἐν Αθήναις ὁ κυριοῦσσον αὐτῆν οἱ ἔφιθοι εἰς τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρὰ Παναθηναϊα. Οὐ Σενοφῶν πειριγάφει (ἀναβ.
Ε. 9. 5) καὶ δογήστανταν γορένουσαν τὴν π. N.T.

Πύρρος. Βασιλεὺς τῆς Ἡπείδου. Εἶτα τῶν ἀρίστων ἡγεμόνων τῆς ἐποχῆς του καὶ κράτιστος μαχητής. Φιλόδοξος εἰς τὸ ἔπαιχον, δὲν ἐδίσταζε νὸθυσιάζῃ τὰ συμφέροντα κρατώντων ὅλοκληρων εἰς τὸ πάθος του. 'Ἐν τούτοις ή διακυβέρνηταις του ὑπῆρξεν εὐδέλευτος τόν ἀνθρώπων.'

εις τὸ παρόντα πάθος τοῦ οὐκέτι μεταβολής τοῦ σώματος, καὶ ἐπεικῆς καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἀγοργυστῶς τὸν ηκολουθησα- εῖς τὰς ὀλέθριας περιπετείας του εἰς Ἰταλίαν οἱ στρατεύομενοι ὑπῆ- κοοι του. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἀκόμη ηλικίας, λόγῳ οἰκογενειακού τοῦ Θρόνου, ειμὴ μό- άντικημάτων, δὲν κατωρθώσας νὰ στερεωθῇ ἐπὶ τοῦ Θρόνου, ειμὴ μό-

νον κατά τὸ 23 ἵνετος τῆς ἥλικως του, ήτοι κατά τοῦ ζωῆ π.Χ. Εν τοῖς ἐλαχίστου χρόνου, χάρις εἰς τὴν γενναιότητά του κυρίως καὶ τὴν εὐτροπογοίαν του, κατέκτησε τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐκτίμησιν στρατού καὶ τοῦ λαοῦ. Κατ' ἀρχὰς ἡ ἀκόρτητος φιλοδοξία του έστρεψε τὸ πόδι την κατάκτησιν τῆς Μακεδονίας.¹ Επωφελήθε οὖτις τὴν ἐριδών τοῦ νιῶν τοῦ Κασσάνδρου, Ἄντιπατρου καὶ Ἀλεξανδρου καὶ ίποτηρηζασα τὸν δεύτερον, ἐγένετο κύριος του μεγαλητέρου μέρους τῆς Μακεδονίας, δύοπέντε ἔβαθε τὸν Ἄντιπατρον (291 π.Χ.). Τότε δῆμος ὁ Δημητριος, σπενσας ἔξει 'Αθηγαν εἰς Μακεδονίαν, κατώρθωσε νὰ φοιτησῃ τὸν Ἀλεξανδρον καὶ νὰ καταλάβῃ αὐτὸς τὸν Θρόνον. Μεταξὺ τοῦ Π. καὶ τοῦ Δημητρίου, ἔκαστους ὑποβλέποντος τὰς κτήσεις τοῦ ἐπέρον, ἐπῆλθε ὁ Ḳῆνος (291 π.Χ.). Αἱ Θῆβαι, προτρεπέμεναι πιθανως παρὰ τοῦ Π., ἐπανεστάτησαν κατὰ τοῦ Δημητρίου, ὁ δὲ τοῖς ἐστευσι πρὸς τημορίαν των, ἐψήσθη ὁ Π. εἰσέβαλεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν, πλήρη νηαγκάσθη, πρὸς τὸν ἀνωτέρων δυνάμεων τοῦ ἀντιπάλου του, ν' ἀτασθητῇ εἰς Ἡπειρον. Κατὰ τὸ 289 π.Χ., αἱ Θῆβαι παρεδόθησαν εἰς τὸν Δημητρίου, δὲ τοῖς τὸ ἐπόμενον ἔτοις ἐσπευσε πρὸς τημορίαν τῶν συμμάχων τοῦ βασιλεώς τῆς Ἡπείρου Αἰτωλῶν καὶ τοῦ ἱδίου τοῦ Π. Οὕτω, κατὰ τὸ ἔπος τοῦ 289, εἰσβαλὼν εἰς τὴν Αἰτωλίαν καὶ λεηπτήκης τὴν χώρων, ἐπροχώρησε πρὸς τὴν Ἡπειρον, καταλιπώ μετ' ἴσχυντας δυνάμεως αὐτόδι τὸν σερατηγὸν Πάνταυχον. Οἱ Πανταυχοι ἐσπευσε πρὸς συγάντησιν τοῦ Δημητρίου, ἐπειδὴ δῆμος οἱ δύο στρατοὶ τοι ἡγολούμονες δύο διαφόρους δούενεις, εἰσέβαλον ταύτοχρονός μὲν Δημητρίου εἰς Ἡπειρον, ὁ δὲ Π. εἰς Αἰτωλίαν. Οἱ Πάνταυχοι παρεγένενται σὺν τῷ Π. μάγνη, τῆς δοπιάς διαφρούσης, ἐκάλεσε τὸ

προστείνεν εἰς τὸν Π. μαζίν, ἵνα πάλιν συνέβαινε τὸν βασιλέα τῆς Ἡπείρου εἰς μονομαχίαν. Κατά τὴν μονομαχίαν, οἱ Ερρωγεῖς κατὰ γῆς τὸν ἀντίταλόν του καὶ ἀσφαλῶς ὅταν ἐφόρενεν ἄν μη ἔστευδον πρός ἐπικουριάν οἱ φίλοι του. Οἱ Μακεδόνες, πανταχοῦ βλήματάς μετά τὴν πτώσιν τοῦ ἀρχηγοῦ των, ἐπάτησαν εἰς φυγὴν, ἐνῷ Π. παρέμενε κύριος τοῦ στρατοπέδου των. 'Η γενναιότης τοῦ Ἡπειρώτου βασιλέως ὑπέμνισεν εἰς τοὺς Μακεδόνας τὴν γενναιότητα τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου, πρὸς τὸν ὄποιον δὲ Ἡπειρώτην βασιλεύς είλε στενήν συγγένειαν, καὶ διηγάλουν τὴν ἀνοδόν τοῦ ἐπί τὸν Μακεδονικὸν Θρόνον. 'Εν τῷ μεταξὺ δὲ Δημήτριος οὐδεμία

Πυροτέχνημα. Εύφρελεκτον μῆγμα ἢ παρασκευάσμα, προωθισμένον νὰ κατακαίηται βραδέως ἢ ταχέως καὶ χρησιμόν διὰ τὴν μετάδοσιν τοῦ πυρὸς εἰς τὰ γειμόσατα ἢ εἰς τὰ πρὸς ἐμπρησμὸν ἀντεκίμενα καὶ πρὸς φωτισμόν. Γενικῶς ἡ π. κατατάσσονται εἰς τρεῖς αιτηγορίας, ἀναλόγως τῆς εἰδίκης αὐτῶν χρήσεως: 1) εἰς θεαματικά, χρησιμοποιούμενα πρὸς τέρψιν τοῦ κοινοῦ κατὰ τὰς πανηγύρεις, 2) εἰς π. θεάτρου πρὸς παράστασιν φωτεινῶν ἢ ἐμπρηστικῶν φαινομένων καὶ 3) εἰς πολεμικόν π., χρησιμοποιούμενα διὰ τὴν μετάδοσιν πυρὸς καὶ πρὸς φωτισμόν. "Απαγειρεῖ περιλαβόμενον: 1) συνθέτεις φωτεινάς, 2) πυρὸν διὰ πρὸς ἔκτυπευσιν τῶν φωτεινῶν συνθέσεων καὶ 3) συνθέσεις ἔγκρωματος, ὡς τὰ βεγγαλικά φώτα (βλ. Α.Σ.)."

Πυροτεχνίτης. 'Ονομασία τοῦ ὑποδεκανέως ἐν τῷ πυρὶ καὶ Α.Σ.
Πυροτεχνικούργειον. Ἐργοσάσιον, ἐν φῶ ἔκτελεται κατεργα-
σίᾳ τῶν πυριτίδων, ἔχοντα καθήκοντα συντελεῖν καὶ εὐρέστων οὐλῶν, πρὸς
παρασκευὴν την πυρομαχικῶν καὶ πυροτεχνημάτων καὶ ἔκπτελενονται οἱ
διά τὰς διαφόρους στρατιωτικὰς ὑπηρεσίας προσοργίζομενοι πυροτε-
χνουργοί. Ταῦτα τηροῦσι ἀπὸ τῆς ἀνεγέρσεως αὐτῶν ἀτάσας τὰς
συνθήκας τῆς ἀστραλείας, ἵνα, ἐν περιπτώσει ἐκοιήξεως εἰς τὰ συνερ-
γεῖον, μη ἐπακολουθῇ τοιαύτῃ καὶ εἰς τὰ ἐπιλογα. Ή ταῦταις δια-
χωμάτων, μεταξὺ τῶν διαφόρων ἔγραστηρίων, δὲν ἔνδεικνυται, ἐφό-
ρον δὲν παρασκευάζηται ἐν αὐτοῖς πυρίτης η ἔτεραι ἔκρηκται οὐ-
σίαι, ἀλλ' ἔκτελεται ἡ τλῆ κατεργασία αὐτῶν. Συνήθως τὰ συνερ-
γεῖα εἰσίν αἰθουσαὶ ἐπιμήκεις, ἐλαφρῶς φωδοριμένα καὶ ἐπιστε-
γμένα διά πελεσμένου χάρτου. Κατὰ τὴν οἰκοδόμησιν καὶ τὴν
ἐπίπλωσιν τῶν συνεργειῶν, ἀποφεύγεται ἡ χρησιμοποίησις τοῦ σιδη-
ρού, καθόσον η κρούσις τούτου ἐπὶ σκληρῷ σώματος προκαλεῖ εὐ-
κόλως τὴν ἀνάρλεξιν τῆς πυρίτιδος. Αἱ τράπεζαι κατασκευάζονται
εὐρεῖαι, ἐπικαλυπτόμεναι δι' ἐσκληρημένου ἐλαστικοῦ κόμετος κτι-
φρερούσαι εἰς τὰ ἄκρα χειλομάτια. Τοῦ δάπεδον καταβρέχονται καὶ ἐπικα-
λύπτεται δι' ἀδιαβρόχου υπράσματος (οὐχὶ πεπισσωμένου) κατὰ τὰς
ῶρας τῆς ἔργασίας. Εἶναι ἀπαραίτητον, διτῶς ἐν αὐτοῖς εὑρίσκηται
μόνον, ἡδια τηγέργασμον ἡμέρουν ἀναγκαιοῦσα ποσότης πυρίτιδων
καὶ εὐρέλεκτων ύλῶν, ἀπομακρύνονται δὲ τὰ καθ' ἔκαστην παρα-
σκευαζόμενα πυρομαχικά καὶ πυροτεχνήματα. 'Απαγορεύεται ἡ κα-
λίνησης καὶ δόλισθησις τῶν διαφόρων δργάνων καὶ ἀντικριμένων,
ὅς καὶ πᾶσι αἱ κρούσεις, μεταφρότης πυρὸς κ.τ.λ. καὶ ἡ εἰσοδος
τῶν ἔργαζομένων ἀνει εἰδίκων σανδαλίων ἐκ πιλήματος. πρὸς ἀπο-
ψυγήν πάσης ἀναφλέξεως καὶ ἐκρήξεως. Πιμορ ἔκαστη συνεργείωφ υ-
πάρχει υδατοτοθή καὶ εἰδική ἔγκριψις τασς κατασθεσίων τοῦ πυ-
ρού, σωροὶ δὲ ἀμφοτενά την κατάσθεσιν τῆς πυροκαΐζεως ύλῶν, αἴτι-
νες δὲν κατασβέννυνται δι' ὑδατος π.χ. ἐλαύων κ.τ.λ. Α.Σ.

Πυροτεχνείων. Ή ἐπιστήμη, η ἔξετάζουσα γενικῶς τὴν παρασκευὴν τῶν πυριτίδων καὶ ἐφριχτικῶν οὐσιῶν καὶ τὴν ἐκ τούτων παρασκευὴν τῶν πυρομαχικῶν καὶ πυροτεχνημάτων.

Πυροτεχνουργός. Ό ύσχολούμενος περί τὴν κατασκευὴν πυροτεχνημάτων. Εἰδικότες ἐν τῷ στρατεύματι ἀνήκουσα εἰς τὸ σῶμα τῶν ἀρχιτεχνιτῶν. Οἱ π. εἶνε δπλῖται καὶ ἀξιωματικοὶ μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ταγματάρχου. Κατασσονται δὲ ἐθελονταὶ καὶ ἔκπαιδευνονται εἰς εἰδικὰς πυροτεχνουργικὰς σχολάς (Navv.). Παραλλαγὴ τῆς εἰδικότητος τοῦ πυροβολητοῦ ἐν τῷ Π.Ν. Τὸ πεντίον π. χορηγεῖται εἰς τοὺς γυναῖκας καὶ ὑπάξιωματικοὺς πυροτεχνάς, μετὰ ἐνιαύσιου